

Langs het Pad van de Zon, en Wirachocha, en de Terugkeer van de Inka.

1

Het gebied van de Andes-cultuur lijkt één van de oudste civilisatiecentra van de wereld te zijn, in het licht van de recente herontdekking en herdatering door de archeologe Ruth Shadi van de ruïnes van Aspero en Caral in de Supe vallei, in het centrale kustgebied van Peru.

Deze ruïnes tonen de resten van een vroege beschaving, die ongeveer 5300 jaar geleden ontstaan is. De ontwikkeling van die beschaving vond bijna gelijktijdig plaats met de opkomst van de eerste steden in Sumerië in het Midden Oosten, wat tot op heden geacht werd de oudste beschaving van de wereld te zijn.

Behalve Aspero en Caral zijn er nog andere monumentale plekken die belangrijk waren in de tijd dat de Andes-cultuur gevormd werd. Dit zijn bijvoorbeeld Sechin en Cotosh, eveneens culturen die zich onafhankelijk ontwikkeld hebben. Zij worden geschat op zo'n 4400 jaar oud.

2

Al ongeveer 3500 jaar geleden werkte de Andes-mens al aan het creëren van een synthese van verschillende culturen, waardoor de Chavin cultuur ontstond, waarvan het centrum van ontwikkeling en expansie zich bevond in de "closing" van de centrale Andes van Peru, in de huidige regio Ancash. De Chavin civilisatie was een volledig ontwikkelde beschaving en is ook de eerste echte Andes-civilisatie met een eigen culturele stijl, die zich uitstrekt over een geografisch gebied waar tegenwoordig de republieken Ecuador, Peru en Bolivia zich bevinden. Dit gebied wordt beschouwd als het hart van de Andes-cultuur.

3

Het is in deze beschaving dat voor het eerst het beeld van de Heer van de Andes of de Heer van de Baculos verschijnt. Dit beeld lijkt de belangrijkste factor te zijn in de spirituele ontwikkeling van de beschaving van de Andes-wereld. In een vergelijking kunnen we zeggen dat de Chavin civilisatie in de Andes een zelfde rol als "kiem" van culturen heeft gespeeld als de Minoische beschaving dat deed in het Middellandse Zee-gebied. Het oorspronkelijk ontstaan van de Chavin beschaving ligt ongeveer aan het begin van het Christelijk tijdperk. Daarna is de beschavings uiteengevallen in een serie lokale culturele stijlen in een "interregnum" wat archeologen noemen de "Vroege Tussenliggende Periode". Ondanks de verschillen in stijl in deze periode zijn verschillende voorbeelden te zien van de continuïteit van dit beeld, alsmede ook van het begrip "Heer van de Andes".

4

Gedurende de "Vroege Tussenliggende Periode", op de hoogvlaktes rond het Titicaca-meer, ontstaat de Pukara-cultuur, die een kiem lijkt te zijn van een nieuwe culturele synthese. De Pukara-cultuur behoudt namelijk het beeld van "Heer van de Andes" uit de Chavin-civilisatie, en voegt twee andere spirituele symbolen toe, die van groot belang zullen worden in de hierna volgende Andes-traditie: de "Chakana" of het Andes-kruis dat gerelateerd is aan "Pachamama" (de kosmische moeder), en antropomorfe beelden, monolithisch en vierkant, die een nieuw antropomorf heilig karakter/kenmerk vertegenwoordigen, dat waarschijnlijk correspondeert met de berggeesten, die nu

bekend zijn als “Apu”. Op het hoogtepunt van zijn ontwikkeling strekte de Pukara-cultuur zich uit van de Chumbivilcas provincie in de huidige Cuzco-regio in Peru, tot het Copacabana-schiereiland in het Titicacameer in de huidige Republiek Bolivia.

5

Rond het jaar 300 na Christus versmelt de Pukara-traditie met een andere traditie van eenzelfde omvang en kracht: de Kaluyo cultuur, die ontstond in een gebied nu deel van de Boliviaanse hoogvlakte. Uit de synthese van de Pukara en de Kaluyo traditie komt de Tiawanaku-beschaving voort. Deze beschaving versterkt zowel in kwaliteit als in grootte, de beelden van de “Heer van de Andes”, en de “Chakana”. De vierkante stenen antropomorfe beelden die hierboven al genoemd zijn ontwikkelen zich tot kolossale afmetingen, zoals te zien is bij de “Beneth monoliet” en de “Ponce-monoliet”.

6

Tiawanaku is de eerste Andes-maatschappij/samenleving die de gebieden van de valleien tussen de hoge Andesbergen samenbrengt met de kustgebieden en het Amazone-oerwoud. Deze integratie zal het kenmerk blijven van de hierna volgende Andes-civilisaties. In het proces van expansie vanuit de Boliviaanse hoogvlaktes naar het noorden strekte Tiawanaku zich uit naar de centrale hoogvlaktes en de kust van het huidige Peru, en versmolt met andere lokale culturen die gedurende de “Vroege Tussenliggende Periode” ontstonden, zoals bijvoorbeeld de Cajamarca, de Paracas en de Pachakamaq cultuur. In dit assimilatieproces ontstond een variant van de culturele stijl van de Tiawanaku, die door archeologen de Wari-cultuur genoemd wordt. Zowel de Tiawanaku als de Wari cultuur hadden als belangrijkste godheid de “Heer van de Andes”, als ook een zeer soortgelijke culturele achtergrond, maar ze lijken zich te hebben georganiseerd in twee grote staten in dezelfde streek die onderling competitief waren.

Vanuit deze twee culturen ontstond de “Midden Horizon”, een beschaving die archeologen een tweede Pan-Andes beschaving noemen, die ook weer het gehele geografische gebied van de Andes bestreek. Als je dit proces vergelijkt met dat wat in de Hellenistische (Griekse) beschaving gebeurde, zou je kunnen zeggen dat de “Midden Horizon” de Klassieke Andes-periode is, en dat Tiawanaku en Wari de belangrijkste staten waren in die periode, zoals Athene en Sparta die waren in de Klassiek Hellenistische Periode.

7

De Andes-traditie gelooft dat de expansie van de culturele horizon, zoals we zojuist beschreven hebben, het resultaat was van de acties van een pelgrim-leraar, een culturele held, genaamd “Thunupa”. Hij droeg een wit gewaad, **operaba portentos**, en leerde de mensen de principes van hoe op juiste wijze (goed) te leven. Volgens de traditie begon Thunupa zijn tocht in de hooglanden en ging hij in noordelijke richting, tot hij wat nu de Cuzco vallei heet bereikte. Hij verlegde toen de koers van zijn wandeling naar het westen in de richting van het huidige Nazca, waar hij aankwam bij de kust. Hij ging verder in noordelijke richting langs de kust, tot hij de Golf van Guayaquil bereikte, en de huidige republiek Ecuador, waar hij opsteeg naar de hemel vanaf een heilige berg. Dit is de eerste maal dat we hoorden van een rituele reis, en deze reis zal de basis zijn van onze huidige pelgrimstocht ([de Wiracocha reis](#)).

8

Rond de tiende eeuw AD verliest de klassieke Andes civilisatie van die periode haar ontstaansimpuls, en de regionale staten Wari en Tiawanaku en ook hun hiermee verbonden culturen desintegreren opeenvolgend. Hierna volgt een interregnum, gevolgd door de opkomst van een variëteit aan lokale culturen, een verschijnsel dat archeologen de “Late Tussenliggende Periode” noemen.

9

Als we teruggaan in de tijd naar de vroege eeuwen van de Christelijke jaartelling, naar de “Vroege Tussenliggende Periode”, en onze aandacht brengen naar de noordkust van Peru, dan zien we dat in dit deel van het Andesgebied hele verfijnde lokale culturen zijn ontstaan: Lambayeque en Moche. Zij aanbaden ook de “Heer van de Andes” en brachten respectievelijk de nu beroemde “Heer van Sipan” voort (Lambayeque) en de even beroemde “Pyramides van de Zon en de Maan” (Moche). Gedurende de “Midden Horizon”, rond de 6^e eeuw van onze jaartelling, was het de zich uitbreidende Wari cultuur die de ontwikkeling van deze twee noordelijke tradities stopte **presionandoles** tot zij bijna uitgeroeid waren.

Maar, na de ineenstorting en desintegratie van Wari lijken beide tradities zich vermengd te hebben, en was er een soort hergeboorte van deze tradities in de vorm van wat in de archeologie bekend staat als de Chimu civilisatie, tussen de tiende en de vijftiende eeuw AD, gedurende de “Late Tussenliggende Periode”. Deze civilisatie breidde zich uit tot dimensies vergelijkbaar met die van het Egyptische Rijk op zijn hoogtepunt, namelijk van de huidige Peruaanse grens met de republiek Ecuador tot de Pramonga vallei, zuidelijk van de huidige regio Liberty op de grens met de regio Lima. De culturele impuls Chimu leek nog niet uitgeblust te zijn, maar het proces van expansie werd gestopt door de expansie van een andere zich uitbreidende staat, die ook in de Vroege Tussenliggende Periode in opkomst was.

10

De Cuzco vallei in zuid Peru had een sterke invloed ondervonden van deze twee civilisatiestijlen van de Midden Horizon sinds die ontwikkeld waren in de stedelijke gebieden van Wari: Pukin Pikillaqta in het noordwesten en zuidoosten, en de klassieke citadel Tiawanaku, in de stad van Waro, direct grenzend aan de Cuzco vallei, richting zuidoost, zoals recentelijk gedocumenteerd door de archeoloog Julino Zapato.

11

Het lijkt erop dat, gebaseerd op lokale culturen in de vallei, een synthese van de culturen van de Midden Horizon heeft geleid tot de opkomst van de Inka cultuur in het midden van de elfde eeuw. Zij begon zoals ook andere lokale culturen als de “Late Tussenliggende Periode”. In de veertiende eeuw was al een regionale federatie ingesteld, die een deel van de huidige gebieden van Apurimaq en Cuzco besloeg.

12

Aan het begin van de vijftiende eeuw, en in antwoord op een aanval door de Chanka krijgsliedenmaatschappij, werden de Inka's getransformeerd in een expansieve civilisatie die uitmondde in één oecumenische staat die anderhalf keer de grootte had van de twee regionale staten van de Midden Horizon, Wari en Tiawananku. Ook anderhalf keer zo groot als Chimu uit de Late Tussenliggende Periode. Uiteindelijk ontstond er een imperium van het zuidelijk deel van de huidige republiek Colombia tot het noordelijk deel van de huidige republiek Chili, inclusief alle huidige staten van Ecuador, Peru en Bolivia, en een deel van het noordwesten van de republiek Argentinië, alsook een deel van nog onbekende grootte van het Amazone regenwoud.

13

De oecumenische ontwikkeling van Tawantinsuyu, door de Inka's, is het derde voorbeeld van een ontstaan van een Andes-civilisatie, die archeologen de Late Horizon noemen. Als je deze civilisatie vergelijkt met het gebeuren rond de Middellandse zee, dat we eerder gebruikten als vergelijking, dan is de ontwikkeling die door Tawantinsuyu bereikt is dezelfde als de periode van de Hellenistische beschaving, vertegenwoordigd door het Byzantijnse Rijk.

14

Volgens één van de oer-mythen van de Inka's, vinden de Inka's hun oorsprong in het koninklijk paar Manko Qapaq en Mama Qullo, die uit het Titicaca meer opzezen, en een route volgden in noordelijke richting langs de Vilcanota rivier ofwel de Heilige Rivier, naar de Cuzco vallei, waar zij de stad Qosqo stichtten, die toen de hoofdstad werd van het Tawantinsuyu Rijk. Het is duidelijk dat het paar dat de Inka beschaving grondvestte, eenzelfde reis aflegde als Thunupa (die we hiervoor al noemden) op het eerste deel van zijn reis. Ook maakten Manko Qapaq en Mama Qullo op de hoogvlakte het beeld van P'unchau of Geest van de Zon: een gouden beeld van een jongen van ongeveer 12 jaar oud, met twee slangen die zijn armen van polsen tot schouders bedekken. Het is een beeld waarvan een variant bestaat: in de ingestorte tempel van Tiawanaku bestaat een stenen monoliet, met uitgesneden in steen twee slangen op zijn armen. Dit beeld wordt door hedendaagse inheemse mensen beschreven als een beeld van Thunupa. Hoe dan ook, voor de Inka's werd de P'unchau beschouwd als de grondlegger / stichter van de **Zonne-"Ikk"**, die het symbool is van de 12 koninklijke lijnen, bekend als de Panaka.

15

Kort na de expansie van de Inka's werd de Metafysische God Wiracocha aan hen geopenbaard op een berg in de vallei van Cuzco. De Inka traditie geloofde dat de expansie van hun samenleving plaatsvond volgend op de reis van Wiraqocha. Die reis begon bij het Titicacameer, ging naar het heiligdom van Raq'chi, op de grens tussen de steden Inka en Qolla (het Altiplano, de hoogvlakte), waar Wiraqocha zich op een heuvel openbaarde aan de achtste heerser in de dynastie van de Inka's, ging verder naar Cuzco naar de tempel van Kiswarkancha, ging toen naar de kust naar het heiligdom van Pachakamaq (een andere naam die aan de metafysische God gegeven werd), en ging verder langs de kust naar de Golf van Guayaquil in hedendaags Ecuador, van waaruit de reis naar zee ging.

DE BETEKENIS VAN ONZE PELGRIMSTOCHT

16

Er zijn twee belangrijk factoren /redenen voor het kiezen van de voorgestelde route:

Ten eerste, als je de ontwikkeling volgt van de pelgrimstocht van Thunupa, de pelgrimstochten van het paar dat de Inka traditie grondvestte, de pelgrimstocht van P'unchau, en het einde van de Wiraqocha pelgrimstocht, dan lijkt het dat er tegelijk een ontwikkeling plaatsvond van de transmutatie van een Zonnegod die gerelateerd was aan de "Heer van de Andes", en te beschrijven is als een ontwikkeling van de buitenkant van een Zonnegod naar een volledig metafysische God, die vertegenwoordigd wordt door Wiraqocha en Pachakamaq.

17

Ten tweede, de pelgrimstocht van Wiracocha, die overeenkomt met de expansie van de Late Horizon, en van Thunupa, die correspondeert met de expansie van de Midden Horizon, komen perfect samen en overlappen ook, met de belangrijkste centra van die periode.

18

Dat betekent dat we voor onze pelgrimstocht een route gekozen hebben die alle belangrijkste monumentale centra aandoet, waardoor het hele ontwikkelingsproces van de Andes-civilisatie geraakt wordt. Zo zal er gelijktijdig (in dezelfde reis) contact zijn met plaatsen die te maken hebben met de belangrijkste veranderingen die optraden in de evolutie van de spirituele Andestradietie in de periode waarin die traditie zich ontwikkelde.

19

Voor de oude pelgrimsroute betekende het volgen van dit ritueel het wortelen in de traditie, en het herhalen van het proces van spirituele ontwikkeling wat door de traditie neergezet wordt. Omdat ook alles aan de kant gezet wordt om zoiets als deze pelgrimstocht te maken, kunnen er ook niveaus van spirituele ontwikkeling verkend worden en kan geëxperimenteerd worden met niveaus die verder ontwikkeld zijn dan die niveaus die bestaan of ervaren worden in de eigen traditie.

20

Zoals je weet was de Andestradietie zich in de 16^e eeuw aan het uitbreiden naar het noorden, en op een zeker moment stond men op het punt om de hoofdstad van het rijk te verplaatsen van Cuzco naar Quito. Zo zou Quito in een "centrum" zijn veranderd dat werkelijk "Het Centrum" zou zijn (op de evenaar), een proces van culturele expansie in in gang zettend naar de noordelijke hemisfeer. Dat proces was op dat moment al bezig.

21

De invasie en verovering van Tawantinsuyu door de Spaanse westerse civilisatie, stopte dit proces. Maar het lijkt erop dat het proces niet helemaal stopte, zoals eerder ook al het geval was met de Chimu civilisatie, de oorsprong van de Inka civilisatie. Drie sterke reacties vanuit de Andes op de spaanse westerse druk getuigen daarvan. De eerste trad op in de 16^e eeuw, en heette "De inheemse beweging van Onqoy Taki", die genoeg zoveel mensen mobiliseerde dat het proces van de Verovering stopgezet werd. De tweede was de "Nationale Beweging van de 18^e eeuwse Inka", een politieke en sociale beweging die in die hele eeuw bestond en resulteerde in een Inka staat die drie jaar bestond, onafhankelijk van het Spaanse koloniale bestuur. De derde is de "Inheemse Beweging van de 20^e eeuw", die begon in de jaren '20 van de vorige eeuw met de boerenopstand van Atusparia Rumimaki en die 60 jaar lang doorging met het in bezit nemen van land en het mobiliseren van boeren. Dit mondde uit in het verschijnsel wat Peter Klaren heeft genoemd: "de Revolutie vanaf de Top", tussen 1968 en 1975. Dit laatste gebeuren zorgde voor het verdwijnen van de feodale overblijfselen van een systeem van intern kolonialisme, waarbij een proces van agrarische hervorming land teruggaf aan inheemse eigenaren van hun land, wettelijke erkenning ontstond van inheemse gemeenschappen in de Andes en het Amazonegebied, en de inwoners daarvan het volledig burgerschap van Peru gaf.

22

De drie bovengenoemde reacties waren geïnspireerd door "De verwachting van de Terugkeer van de Messianistische Inka", een profetie van een nieuwe gouden eeuw van vrede en overvloed, die de "Taripay Pacha" of "Het Tijdperk van de Menselijke Hereniging" genoemd wordt, en die zou moeten plaatsvinden vanaf het jaar 2012.

23

Dit betekent dat ondanks een stilstand in uiterlijke ontwikkeling van vijf eeuwen, de Andestradietie in staat is geweest de westerse druk te weerstaan, en dus nog steeds een levende spirituele traditie is. En omdat vanuit de traditie succesvol actie is ondernomen in de 20^e eeuw, is het mogelijk dat zij weer tot leven komt en deze keer vanuit haar eigen ervaring zal bijdragen aan het verrijken van andere spirituele tradities.

24

Volgens de huidige Andestradietie bevatten objecten en heilige plaatsen informatie en energie van de intentie waarmee en het doel waarvoor zij gemaakt en gebouwd waren, en ook de kracht/macht van de bouwers. Een ritueel is de juiste manier om in aanraking te komen met die intentie-energie en kracht. Als een resultaat van het principe van Ayni, kosmische wederkerigheid, hertstelt degene die met een ritueel een heilige plaats of object eert, de oorspronkelijke kracht van die plek of dat object, en aan de andere kant neemt diegene diezelfde kracht ook in zich op, op datzelfde moment.

25

Dus wanneer wij met onze pelgrimstocht de plekken en objecten waarmee we werken opnieuw tot leven brengen, dragen we bij aan het faciliteren van en het beginnen van de gouden eeuw die eraan

komt. Tegelijkertijd ontvangen de deelnemers kracht en energie van de geactiveerde plaatsen, zodat zij direct ook deelnemen aan de goede effecten van dit nieuwe tijdperk.

26

Zoals bekend is de spirituele factor de kern(kiem)factor in het ontstaan van civilisaties. Als wij ons dus verrijken met de spirituele factor van de Andestradietie, dan nemen we 5300 beschavingsjaren van ervaring in ons op, die duidelijk onze ervaring van onze eigen spirituele civilisatie sterk kunnen verrijken. Als we verwijzen naar Abraham, de grondlegger van onze eigen civilisatie, die ook zo'n 5300 jaar van spirituele ervaring teruggaat (tot de Sumerische beschaving), zou dat betekenen dat we op zijn minst het potentieel van ons spirituele erfgoed verdubbelen. Dat geldt niet alleen voor de mensen die rond de Middellandse Zee woonden en mensen uit de Joodse, Christelijke en Islamitische traditie, die het vervolg zijn van de traditie van Abraham, maar het is op een enigszins verschillende manier ook waar voor mensen die hun wortels in andere tradities hebben, zoals de Midden-Amerikaanse traditie, de Hindoeïstische of de Chinese traditie.

27

Voor de nieuwe pelgrim die met het volgen van deze route het oude ritueel uitvoert, betekent dat geworteld raken in de spirituele Andestradietie, het proces van spirituele ontwikkeling dat daar op volgt opnieuw beleven, om zo de oorspronkelijke spirituele traditie te integreren, en zo klaar te zijn om hogere niveaus van spirituele ontwikkeling te onderzoeken dan die op dit moment bestaan, zowel in de Andestradietie als in de eigen oorspronkelijke traditie. Zo zouden wij een spirituele ontwikkeling op werld niveau in gang kunnen zetten.